

Vastaus Nina Nummelan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

VD/2364/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/LL/MI/JK

Nina Nummela sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Maahanmuuttajien työttömyys on merkittävästi lisääntynyt Vantaalla. Meidän kaikkien tavoitteena on saada maahanmuuttajat mukaan työelämään ja integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Laitamme valtavia summia kotouttamiseen, jonka tehokkuudesta meillä ei kuitenkaan tällä hetkellä ole selkeitä mittareita.

Me allekirjoittaneet pyydämme selvittämään, olisiko mahdollista irrottaa kotouttamisbudjetista osa ”nuorten kesätyösetelin” kaltaiseen etuun maahanmuuttajille osaksi kotouttamisprosessia.

Työnteko on usein paras keino integroitua yhteiskuntaan, oppia kieltä, tutustua uusiin ihmisiin ja saada uusia ystäviä. Harjoittelujakson jälkeen olisi helpompi saada työpaikka pidemmäksi aikaa.

Tutkimustuloksista tiedämme, että yritykset eivät usein uskalla palkata maahanmuuttajataustaisia, koska tietoa kielitaidosta tai osaamistasosta ei välttämättä ole, joten tämä madaltaisi merkittävästi kynnystä palkkaukseen. Järjestelystä hyötyisivät kaikki: niin yritykset, maahanmuuttajat kuin Vantaan kaupunkikin pidemmällä aikavälillä. Työjakso voisi olla esimerkiksi yksi kuukausi.

Huom! Järjestelyä ei pidä sekoittaa palkkatukijärjestelmään, jossa byrokratiaa on enemmän. Tässä kynnys palkkaamiseen olisi merkittävästi matalampi ja byrokratia alhaisempi.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Nina Nummelan ja 23 muun aloite ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Työllisyyden hoito siirtyi 1.1.2025 kokonaisuudessaan valtiolta kunnille. Muutoksen yhteydessä palvelualueen rakenne uudistettiin kokonaan. Tavoitteena on edistää työttömien nopeaa työllistymistä ja lisätä palveluiden saatavuutta ja monipuolisuutta.

Uudistus antoi kaupungille uusia mahdollisuuksia omaan aktiiviseen työllisyys- ja työvoimapolitiikkaan. Vantaa voi olla suunnannäyttäjä aktiivisessa työllistämisessä, varsinkin maahan muuttaneiden kohdalla. Valtuutettujen aloitteessa nostama huoli maahanmuuttajien työttömyyden kasvusta on aiheellinen ja ajankohtainen. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella tunnistetaan tämä haaste.

Kohonneesta työttömyystilanteesta huolimatta maahan muuttaneiden työllistymistä edistetään tarjoamalla heille työllistymistä edistäviä palveluita ja tehostettua työnvälitystä.

Näitä palveluita ovat muun muassa yhteiskuntaorientaatiot eri kielillä ja kotoutumiskoulutukset, joiden tavoitteena on parantaa kielitaitoa ja lisätä tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja työelämästä. Kotoutumiskoulutukseen kuuluu opetuksen ja kieliharjoittelun lisäksi kuuden viikon työharjoittelu, joka auttaa kehittämään työelämätaitoja ja pääsemään työmarkkinoille. Työkokeilun avulla voidaan selkiyttää uravaihtoehtoja ja arvioida ammatillisen koulutuksen eri vaihtoehtoja. Työkokeilu antaa maahanmuuttajalle mahdollisuuden näyttää osaamisensa ja millainen hän on työyhteisön jäsenenä, mikä edistää työllistymistä.

Nuorten Kesätyösetelelin kaltainen kertaluonteinen etu saattaisi madaltaa työnantajan kynnystä palkata kotoutumisajalla olevia henkilöitä. Lähtökohtaisesti katsotaan, että kaikki kokemus suomalaisilta työmarkkinoilta edistää työllistymistä. Toisaalta työllistämistoimenpide vaikuttaisi suoraan etuuden käyttäjän työttömyysetuuteen sitä alentavasti, johtuen siitä, henkilö saisi palkkatuloa työnantajalta. Etuuden käyttöönnotosta saattaisi lisäksi aiheutua lisää byrokratiaa. Tätä syntyisi muun muassa, kun tarkistettaisiin henkilön oikeus etuuden käyttöön, hakemusten käsittelystä, maksatukseen liittyvistä toimenpiteistä sekä markkinoinnista. Itse työsopimus olisi kuitenkin mahdollista tehdä suoraan työnantajan kanssa ja työnantajan hakea rahat jälkikäteen kaupungilta.

Byrokratiaa vähentävänä toimenpiteenä etuuden käyttöä saattaisi olla tehokkaampaa kohdistaa tietyille kotoutujaryhmälle, kuten alle 25-vuotiaille työttömille työnhakijoille. Kestävän työllistämisen näkökulmasta yhden kuukauden kestävän työsuhteen lisäksi pidempiaikainen työllistäminen saattaisi olla kannattavampi vaihtoehto, niin etuuden käyttäjän, kuin työnantajan näkökulmasta.

Nykyinen kotoutumisen budjetti ei riitä kattamaan tämänhetkisiä lakisääteisiä palveluita. Näin ollen budjetista olisi haastavaa irrottaa tämänkaltaisen työllistämistoimenpiteen aiheuttama lisäkustannus. Jotta kesätyösetelin kaltainen työllistämistoimenpide olisi toteutettavissa, olisi tarpeellista tarkastella mahdollisuuksia lisärahoituksen saamiseksi tai budjetin uudelleen kohdentamiseksi.

Kaupunginhallitus 12.1.2026 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Nina Nummelan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Ennen asian käsittelyn alkamista kaupunginjohtaja veti esityksensä pois.

Liitteet:

- allekirjoitettu Nina Nummelan ja 23 muun aloite ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)